

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Cecilia von Platen
010-224 10 00

Miljö-och energidepartementet
m.registrator@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian om Förbättrat genomförande av två direktiv på avfallsområdet

(ert dnr M2017/02785/R)

Yttrande

Sammanfattning

Länstyrelsen Skåne instämmer på det stora hela i regeringens förslag till ändringar i avfallslagstiftningen. Länstyrelsen anser att det saknas förtydliganden i vissa avseenden och redogör mer utförligt nedan för dessa. Länstyrelsen har synpunkter på de konsekvenser som lagförslaget kommer att bidra till. För övrigt har Länstyrelsen inga synpunkter på förslag till ändringar för att förbättra genomförandet av elutrustningsdirektivet.

Behov av förtydliganden

Länstyrelsen Skåne välkomnar mer tydlighet och samordning av alla de krav och regler som finns inom avfallsområdet. Detta kommer att innebära att Naturvårdverket (NV) bör ges uppdrag (och medel) att ta fram TVL-material till hjälp för tillsynsmyndigheternas bedömningar. Det är viktigt att NV får ett sådant uppdrag eftersom det idag finns som exempel, för en och samma verksamhetstyp, olika tolkningar som florerar mellan länsstyrelser och mellan kommuner. Det borde finnas en och samma uppfattning på samma vis som för andra verksamheter inom andra branscher.

Länstyrelsen anser att det bör tydligare framgå vilka verksamhetskoder i miljöprövningsförordningen som berörs av utökad anmälningsplikt. Detta för att tillsynsmyndigheterna inte ska hamna i egna tolkningssvårigheter huruvida verksamheter som hanterar/behandlar/återvinner/bortskaffar avfall på C-nivå är

berörda eller inte berörda. Detta kan NV förslagsvis få i uppdrag att göra i samband med det uppdrag som de redan har, dvs att specificera de U-verksamheter som ska undantas.

Anläggningspunkterna, dvs verksamheterna enligt miljöprövningsförordningens 29 kap 34 och 35 §§ Återvinning för anläggningsändamål, har under årens lopp diskuterats mycket. I och med de nya reglerna uppstår oklarheter som Länsstyrelsen Skåne önskar bli klargjorda. Om detta ska göras av lagstiftaren eller av NV som tillsynsvägledning har Länsstyrelsen inga synpunkter på. Det som behöver förtydligas är i vilken grad verksamheterna ovan berörs av § 53 avfallsförordningen samtidigt som verksamheten 29 kap 35 § nu även bedöms vara en godkänd avfallsmottagare och ska följa de nya reglerna om utökad anmälningsplikt.

I Skånes län går stora mängder avfallsmassor många gånger från ett grävjobb direkt till en slutanvändare, exempelvis en bullervall eller ett annat anläggningsändamål. Det kan handla om mer eller mindre förorenade jordmassor, men det kan även handla om osorterade rivningsmassor med inslag av betong, asfalt, tegel etc. Branschen vill inte köra in avfallsmassor från grävjobb till en godkänd avfallsmottagare utan de vill återanvända dessa direkt. Därför har Skånes län många anläggningsändamål som fått ok att ta emot avfall under flera års tid (avfallsmassorna finns inte då anmälan upprättas utan efterfrågan på avfallsmassor och lämpliga grävjobb i dess närhet styr hur länge det tar att bygga anläggningen).

Tag exemplet anläggandet av en bullervall som bedöms utgöra en verksamhet enligt 29 kap 35 § Återvinning för anläggningsändamål. Mot bakgrund av regleringen i 15:6 miljöbalken av vad som avses med att *behandla* (se även definition i 14 § deponeringsförordningen vad som avses med behandling) innebär detta att man kan tolka bullervallen som en behandlingsverksamhet som återvinner eller bortskaffar avfall och till vilken någon som gör sig av med avfall kan lämna sitt avfall till enligt 53 §. Länsstyrelsen önskar förtydliganden om denna verksamhet enligt 29 kap 35 § Återvinning för anläggningsändamål ska tolkas så eller inte tolkas så. Länsstyrelsen vill hävda det senare. Motivet för detta är som följer. Då avfallsregeln i 53 § avfallsförordningen bör innebära att den som gör sig av med avfallet måste vända sig till en godkänd avfallsmottagare, dvs behandlare, innebär detta att verksamheter i kap 29 om att återvinna för anläggningsändamål istället bör ses som en återvinningsmetod i ett nästa steg. Ska denna verksamhet jämföras med de andra behandlingsverksamheterna eller bör verksamheten bedömas som en verksamhet i nästa led är en fråga som bör klargöras. Vid de andra verksamheterna behandlas exempelvis jordmassor (alternativt mellanlagras) och det är dessa avfallsmassor som efter anmälan får återvinnas för anläggningsändamål.

Ovanstående resonemang stöds av förslaget till nya paragrafer 25 f och 27 a §§ FMH eftersom lagstiftaren reglerar i punkterna a-f sådana frågor som hör till en

traditionell avfallsbehandlare (se även definition i 14 § deponeringsförordningen vad som avses med behandling). Således kan en c-anmälan om att få återvinna avfall för anläggningsändamål inte komma i fråga. (En sådan anmälan ska hanteras enligt NV:s vägledning och handbok 2010:1). Ändock föreslår lagstiftaren att verksamheten i enligt 29 kap 35 § är berörd. Om så är fallet bör lagstiftaren förtydliga och vägleda tillsynsmyndigheterna så att denna oklarhet reds ut. Tillsynsvägledning från NV kommer också, i så fall, att efterfrågas, främst vad gäller hur punkterna 1-6 i 25 f § FMH ska sammanfogas med kraven enligt handbok 2010:1. Länsstyrelsen Skåne bedömer att verksamheten enligt 29 kap 35 § Återvinning för anläggningsändamål ska utgå och därmed inte betraktas som en mottagare i den bemärkelse som menas i § 53 avfallsförordningen. Förtydliganden efterfrågas. Alternativt bör NV få i uppdrag att ta fram gällande förutsättningar för hur denna verksamhet ska hanteras.

Lagstiftaren bör se över situationen då det finns en C-verksamhet som behandlar avfall och som berörs av kravet på utökad anmälan och som befinner sig inom en tillståndsprövad B-verksamhet. Exempel på denna situation är berg- och grustäkter som i sina tillstånd (eller anmält i efterhand) tar emot olika avfallstyper för sortering, krossning, tvättning etc. Här kommer tillsynsmyndigheterna att behöva vägledning genom lagstiftaren eller NV.

Lagstiftaren bör förtydliga varför angivna verksamheter i 25 f § MHF får längre tid på sig att komma in med en anmälan.

Slutligen finns följande behov av förtydligande. Tag exempelvis verksamheten i 29 kap 41 § miljöprövningsförordningen. Länsstyrelsen Skåne med flera länsstyrelser läser in i dessa undantag att den verksamhetsutövare som vill åberopa undantaget för exempelvis sortering för återvinna avfall för byggnads- eller anläggningsändamål även måste äga frågan i nästa skede. Man kan även tolka verksamheten som att den tar emot avfall för sortering eller mekanisk bearbetning och sedan säljer vidare detta utan att ha kontroll över att det går till byggnads- eller anläggningsändamål. Skillnaden mellan punkterna 1 och 2 är oklar och det saknas vägledning. Detta är mycket olyckligt eftersom det har blivit upp till varje enskild tillsynsmyndighet att finna en egen tolkning och så har även blivit fallet. Länsstyrelsen är medveten om att just denna fråga och dess behov av förtydligande kanske inte ryms inom det lagförslag som remissen avser. Länsstyrelsen vill med detta exempel visa på oklarheter där tillsynsmyndigheterna är i behov av vägledning. I det fall NV får kompletteringsuppdrag ber vi om att regeringen i så fall har detta behov i åtanke.

Konsekvenser

Vad gäller konsekvenserna framgår det av promemorian på sid 59 vilka konsekvenserna bedöms bli för länsstyrelserna. Här vill Länsstyrelsen Skåne tillägga att vi anser att arbetsbelastningen kommer att öka främst inom vårt tillsynsvägledningsuppdrag, men även inom vår egen tillsyn inkl den GRÖT-tillsyn

2018-02-14

Dnr 500-31345-17

som berörs av de nya reglerna. Vi tror dessutom att ändringarna kommer att rendera i många överklagningar eftersom de nya reglerna ställer sådana krav på verksamhetsutövarna inom branschen som de hitintills inte är medvetna om eller är vana vid. Denna tolkning gör Länsstyrelsen mot bakgrund av det faktum att förändringarna har varit många och snabba de senaste åren inom avfallsområdet, vilket har gjort att det har saknats tillräcklig vägledning från lagstiftaren och Naturvårdsverket (NV) och som i sin tur har lett till att tillsynsmyndigheterna tvingats göra egna tolkningar om vad som gäller - allt i från definitioner till bedömningar för den enskilda verksamhetsutövaren. Branschen har till en del varit med och styrt för att tillsynsmyndigheterna inte tydligt har kunnat utläsa vad och hur en sak bör bedömas/handläggas. Flera bolag har hittat sin nisch som till delar bygger på att det finns oklarheter i lagstiftningen och/eller tillsynsvägledningen. Det har även blivit olika bedömningar mellan länsstyrelserna och sinsemellan kommunerna i frågor som nu till en del blir uppstyrda. Enligt Länsstyrelsen Skånes mening kommer troligen många bolag att överklaga.

Att införa regler för en mer regelbunden och ökad tillsyn innebär inte att tillsynens kvantitet eller kvalitet kommer att öka framöver. Eftersom tillsynen över avfallsreglerna hitintills varit relativt sporadisk kommer det inte att ske någon utökad tillsyn utan att resurser tillförs länsstyrelserna för tillsyn på avfallslagstiftningen. Det är ett stort och komplex område att ha grepp om eftersom det berör så många verksamheter och kommuner. Att få till en fungerande tillsyn är något som åligger både länsstyrelserna och kommunerna. Länsstyrelserna bör samordna och vägleda kommunerna genom tillsynsvägledning. Eftersom avfallet inte följer kommungränser utan hanteras av många intressenter oavsett kommun efterfrågas en samsyn. Detta kräver resurser som inte finns idag.

Detta yttrande har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Annelie Johansson
Avdelningschef Miljöavdelningen

Cecilia von Platen
Miljöskyddshandläggare